

Afdeling	: VTH - Vergunningen, Toezicht en Handhaving	B&W-voorstel: DJ-2339061
Naam opsteller voorstel	: Frits van der Wiel f.vander.wiel@weert.nl, 0495-575718	Zaaknummer: 2339050
Portefeuillehouder	: mr. R.J.H. (Raymond) Vlecken CBM	Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht.

Voorstel

1. De Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht, versie 12 oktober 2022, vast te stellen als beleidsregel voor de uitvoering van omgevingstaken gemeente Weert;
2. de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht toe te passen bij de handhaving van de wet- en regelgeving:
 - als bedoeld in artikel 13.12 van het Omgevingsbesluit ('basistakenpakket omgevingsdienst'), die wordt voorbereid en uitgevoerd door de Omgevingsdienst RUD Limburg Noord;
 - waarvan de voorbereiding en uitvoering van overige omgevingstaken geschiedt door de Omgevingsdienst RUD Limburg Noord in opdracht van het college, alsmede door de eigen organisatie van de gemeente Weert;
3. het besluit van 31 oktober 2018 tot vaststelling van de Landelijke handhavingsstrategie als onderdeel van de Beleidsnota VTH 2018-2022 in te trekken.

Inleiding

Op 12 oktober 2022 stelde het Bestuurlijk Omgevingsberaad de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO) vast. De LHSO is de opvolger van de landelijke handhavingsstrategie (LHS) uit 2014.

Aanleiding voor de LHSO is de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024. De LHSO heeft een breder werkingsbereik dan de LHS. De kern van het instrument blijft echter overeind, omdat de focus bij het ontwikkelen van de LHSO lag op actualisatie. De aanpassingen zien onder andere op de aansluiting op de Omgevingswet, nieuwe inleiding tekst met aandacht voor de balans tussen bestuurs- en strafrecht, modernisering van de terminologie, de mogelijkheid voor de bevoegde gezagen om de werkingsfeer te

Weert, 15 januari 2024	S		B	W	W	W	W	W
	AV		RV	MvdH	TvG	SW	LS	MF
		akkoord						
		bespreken						

Soort besluit: Besluit college

In te vullen door het B&W secretariaat:

- Akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
 Anders, nl.:
- Niet akkoord
 Gewijzigde versie

Beslissing d.d.: 30 januari 2024

Nummer: 7

De secretaris,

verbreden, domein-specifieke modules en enkele minimale aanpassingen in criteria om te komen tot interventie.

Vanuit de samenwerkende partijen in het landelijke Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel (IBP VTH) ligt het verzoek aan de bevoegde gezagen de LHSO vast te stellen.

Het vaststellen van de LHSO heeft geen consequenties voor de integrale afweging van capaciteit in relatie met de te stellen handhavingsprioriteiten. De prioritering is in onze gemeente vastgelegd in de Uitvoerings- en Handhavingstrategie gemeente Weert 2023 – 2026.

Doel(en)

De overheid is verantwoordelijk voor het handhaven van het omgevingsrecht.

Handhaving moet volgens het Unierecht doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.

Uit oogpunt van rechtsgelijkheid behoren handhavingsinterventies in vergelijkbare situaties op eenzelfde wijze te worden toegepast.

De LHSO biedt een afwegingsinstrument om in concrete gevallen afgestemd, eenduidig, effectief en evenredig te kunnen interveniëren.

Resultaten

Toepassing van de LHSO leidt tot afgestemd en effectief bestuursrechtelijk optreden.

Activiteiten

Jaarlijks de uit te voeren handhavingsactiviteiten opnemen in het Uitvoeringsprogramma VTH van de gemeente Weert en de RUD Limburg Noord.

Afdeling VTH en de omgevingsdienst RUD LN werkt al jaren met de huidige LHS. De LHSO wijkt daar inhoudelijk niet noemenswaardig van af. Zowel binnen de afdeling VTH als de omgevingsdienst loopt een traject om de nieuwe LHSO te implementeren. Onder andere door deze in de uitvoeringsprocessen te koppelen aan de VTH-applicatie en door de medewerkers te instrueren.

Na besluitvorming wordt de gemeenteraad, het AB van de RUD Limburg Noord en de provincie Limburg geïnformeerd en wordt overeenkomstig de Algemene Wet bestuursrecht en de Bekendmakingswet het besluit bekendgemaakt.

Argumenten

1.1 Vaststellen Landelijke Handhavingstrategie Omgevingsrecht als beleidsregel
Aanleiding voor de LHSO is de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024. De LHSO heeft een breder werkingsbereik dan de huidige LHS. De kern van het instrument blijft echter overeind, omdat de focus bij het ontwikkelen van de LHSO lag op actualisatie. De aanpassingen zien onder andere op de aansluiting op de Omgevingswet, nieuwe inleidende tekst met aandacht voor de balans tussen bestuurs- en strafrecht, modernisering van de terminologie, de mogelijkheid voor de bevoegde gezagen om de werkingssfeer te verbreden, domein-specifieke modules en enkele minimale aanpassingen in criteria om te komen tot interventie. Het stappenplan met de interventiematrix, waarmee de handhavingspartners tot onderling afgestemd en effectief handelen kunnen komen is in de LHSO vrijwel ongewijzigd overgenomen uit de LHS.

Een deel van de VTH-omgevingstaken, het zogeheten basistakenpakket, moet worden uitgevoerd door de regionale omgevingsdiensten. Voor die basistaken moeten de deelnemers gezamenlijk een uniforme handhavingstrategie vaststellen. Die strategie moeten zij ook afstemmen met de instanties die belast zijn met de strafrechtelijke handhaving. Dit volgt uit de VTH-kwaliteitseisen die de gemeenten en provincie in een verordening hebben opgenomen. Voor de omgevingsdiensten is het verplicht om aan te sluiten bij de LHSO.

1.2 *Waarover gaat de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht*

De overheid is verantwoordelijk voor het handhaven van het omgevingsrecht. Voor het bestuur geldt (bij herstelsancties) de zogenoemde beginselplicht tot handhaving. Het Openbaar Ministerie is belast met de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde. Handhaving moet volgens het Unierecht doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn. In de LHSO is dit als uitgangspunt genomen. Wanneer regels worden overtreden - en het vertrouwen daardoor wordt geschaad - is een passende interventie geboden. Welke interventie passend is, hangt af van de aard, zwaarte, oorzaken en gevolgen van de overtreding en van het verwachte effect van de interventie. Het gedrag van de overtreder speelt vooral bij bestraffende interventies ook een belangrijke rol. Dit is overigens ook in de huidige LHS al zo.

Uit oogpunt van rechtsgelijkheid behoren interventies in vergelijkbare situaties op eenzelfde wijze te worden toegepast. Intervenieren is daarbij breder dan het opleggen van sancties; ook aanspreken, waarschuwen en informeren kunnen in een concreet geval passende interventies zijn. De LHSO biedt een afwegingsinstrument om in concrete gevallen afgestemd, eenduidig, effectief en evenredig te kunnen intervenieren. De LHSO dient als hulpmiddel voor een effectieve en rechtmatige handhaving.

2.1 *Reikwijdte van de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht*

Toepassing van de LHSO leidt tot afgestemd en effectief bestuursrechtelijk en/of strafrechtelijk optreden. Daarom is de LHSO met de daarin neergelegde visie, uitgangspunten en richtsnoeren, breed toepasbaar.

De LHSO kan dan ook door het bevoegde gezag/deelnemers worden vastgesteld voor andere taken dan de verplichte basistaken die de omgevingsdienst uitvoert.

Het ligt in elk geval voor de hand dat de deelnemers de LHSO van toepassing verklaren op alle omgevings-/VTH-taken die de omgevingsdienst voor hen uitvoert. De omgevingsdienst voert immers op dit moment al (veel) meer taken uit dan het basistakenpakket.

Daarnaast kunnen de deelnemers de LHSO van toepassing verklaren voor de omgevings-/VTH-taken die zij zelf uitvoeren. Bijvoorbeeld bij de uitvoering van bouwtaken en de handhaving van andere omgevingswet- en regelgeving.

3.1 *Intrekken besluit vaststellen Landelijke Handhavingsstrategie*

De LHSO is de opvolger van de landelijke handhavingsstrategie (LHS) uit 2014 die uw college op 31 oktober 2018 vaststelde als onderdeel van de Beleidsnota VTH 2018-2022 gemeente Weert met het handhavingsbeleid voor de uitvoering van de VTH-taken. Formeel dient dit besluit te worden ingetrokken.

Kanttekeningen en risico's

Niet van toepassing.

Financiële, personele en juridische gevolgen

Financiële gevolgen

Niet van toepassing.

Personele gevolgen

Niet van toepassing.

Juridische gevolgen

De vaststelling van de LHSO is een bevoegdheid van het college. Deze beleidsregel dient overeenkomstig de Algemene wet bestuursrecht en de Bekendmakingswet te worden bekendgemaakt. Deze beleidsregel treedt in werking op de dag na de dag van de bekendmaking.

Overleg gevoerd met*Intern:*

Alwin Sniijders (teamleider Toezicht en Handhaving van afdeling VTH);
Sjoukje Hendrickx (jurist afdeling VTH).

Extern:

Niet van toepassing.

Participatie

Niet van toepassing.

Communicatie

De gemeenteraad wordt geïnformeerd via de TILS-lijst.

Ook het AB van de RUD Limburg Noord en de provincie Limburg (in het kader van Interbestuurlijk toezicht) worden geïnformeerd over dit besluit.

Planning

Niet van toepassing

Evaluatie

In de LHSO is opgenomen dat deze vijf jaar na de vaststelling door het Bestuurlijk Omgevingsberaad op initiatief van het Interprovinciaal Overleg (IPO) zal worden geëvalueerd.

Bijlage(n)

- Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (versie van 12 oktober 2022);
- Leidraad handhavingsacties en begunstigingstermijnen (versie 2023);
- Leidraad dwangsombedragen en begunstigingstermijnen (versie september 2023);
- Besluit Beleidsregel Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht.